

Titel: Kapitel III.

Citation: "Kapitel III.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r03-shoot-chptrd1e51244/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

fioner og andre best. Underrettelser, som udrædes af offentlige Kasser.

Hvad angaar de i § 472 omhandlede Rettagelser for Execution, stemme de under Nr. 1 og 5 nævnte ganske med hvad der maa anses for gjældende Ret. De under Nr. 2—4 optagne Bestemmelser behøve neppe nogen Retklaring.

Med Hensyn til § 473 henvises der til hvad ovenfor lejlighedsvis er anført om denne Paragraf.

Kapitel III.

Om Executionsforsrettningens Forretagelse og om Proceduren under samme.

Det er ovenfor bemærket, at Umiddelbarhedsprincipet ikke træder frem ved Foged-proceduren, og at derfor Udfastets Regler om denne trods Bestemmelsen i § 482, horefter ogsaa Proceduren for Fogden foregaa mundtlig, væsentlig stemme med de nu gjældende. Ogsaa med Hensyn til Reglerne om Executionsforsrettningens Forretagelse i §§ 474—477 samt § 486 har Udfastet paa enkelte Afgivelser nær kunnet slutte sig til den gjældende Ret.

Med Hensyn til Executionsforsrettningens Sted hedder det i § 474, at Forretningen i Reglen skal begynde paa Domsældtes Bopæl; herved udelukkes altsaa ikke, at den, naar Omstændighederne særligt tale derfor, kan begynde andetsteds, og i Paragrafens to sidste Stykker nævnes der udtrykkelig tvende Tilfælde, i hvilke Saadant kan finde Sted; men da disse ikke ere de eneste, i hvilke Reglen om Forretningens Paabegyndelse paa Bopælen vil kunne vise sig uhenføjelsesmæssig, er der endvidere tillagt Fogden en almindelig Bemyndigelse til at fravige hin Regel, hvor han efter de foreliggende Omstændigheder finder Grund dertil, se Paragrafens 2det Stykke.

Medens det er ansat for rigtig at fastholde den hidtil gjældende Regel, at der under Forretningen maa gives Møde fra Domsældrens Side, kan Executionen selvfølgelig foregaa, selv om Domsælde ikke træffes tilstede. Det

er imidlertid fundet henføjelsesmæssigt at bestemme (§ 475 sidste Stykke), at Fogden, hvis Sagen fremtræder som befuldmægtiget til at give Møde for Domsælde, udtrykkelig skal opfordre hans Hustru, Børn over 18 Aar, Tjenestefolk eller andre til Husstanden hørende voksne Personer til at være til hans Lære under Forretningen. Er ingen af disse tilstede eller ere de uwillige til at optræde, skal samme Opfordring rettes til hans Husvært, Principal, Husbonde, Lovemeester eller Arbejdsherre, forsaavidt nogen af dem er tilstede. En saadan Regel, som ikke vil kunne medføre noget Ophold i Domsældrens Forfølgning, vil i mange Tilfælde kunne være til Gavn for Domsælde. Bestemmelsen ubeskrænkter iøvrigt ikke, at ligesom efter den gjældende Ret andre Personer end de ovenfor nævnte af egen Drift kunne optræde under Executionen og oplyse, hvad de antage at tjene til den fraværende Domsældtes Lære.

§§ 477—479 stemme i alt væsentligt med Konfurslovens §§ 166—168.

Indsigelser mod Executionen kunne fremføres saavel af Domsælde som af Creditmand (§§ 480—481). I Anledning af de fremførte Indsigelser kan Domsælderen ytre sig, hvorimod det er overladt Fogden efter Omstændighederne at afgjøre, om nogen yderligere Dødbeslag skal finde Sted. Med Hensyn til Proceduren udtaler Udfastets § 482 den Hovedregel, at Forhandlingerne for Fogden foregaa mundtlig. Fogden paakjender derfor den opstaaede Tvistighed i Henhold til Parternes mundtlige Forklaringer, hvorhos han selvfølgelig har at tage Hensyn til de fremlagte Dokumenter og andre skriftlige Beviser. Derimod kan der i Reglen ikke under Forhandlingerne for Fogden finde Bevisførelse Sted ved Vidner, Eyn og Ekson eller Parternes personlige Afhørelse. At denne Regel, som efter Fogedrettens Bestaaenhed er den naturlige ved Umiddelbarhedsprincipets Gjennemførelse i Bevisbekommelsen, iøvrigt ikke medfører nogen mærkelig Afvigelse fra, hvad der maa antages for gjældende Ret, er ovenfor omtalt. Reglen i § 482 sidste Stykke, at Fogden skal vejlede Parterne i Bagatelsager, stemmer med Prd. 6te Aug.

1824 § 5. — Da Forhandlingerne foregaa mundtlig, saaledes at Fogden dommer umiddelbart efter disse, vil der i Almindelighed ikke være Anledning til at protokolliere dem i det Omfang, hvori dette nu finder Sted. § 483 foreskriver derfor, at der i Protokollen foreuden de nødvendige Bemærkninger om Forretningens Tid og Sted, Eksekutionsgrundlaget, Parternes, Fogdens og Vidernes Navne, kun skal optages en Beretning om Forretningens Gang i Almindelighed samt i Tilfælde af Tvist de fremsatte Paastande ordret og Parternes Erklæringer i det Omfang, som Fogden skønner hensigtsmæssig, dog ikke ordret, men kun efter deres væsentlige Indhold. Den mere omfattende Protokolliation af Parternes Erklæringer ved Høgebretten, som nu finder Sted, synes allerede fra den gjældende Rets Standpunkt at være temmelig hensigtsløs, idetmindste naar bortsees fra de særegne Forhold i Kjøbenhavn, hvor Kjendelsen afgives af den ved selve Eksekutionen ikke tilstedeværende Foged; thi paa Grund af den allerede nu hjemlede ubegrænsede Ret til at fremkomme med Ryt under Appellen vil Sagens Grundlag under denne kunne blive fuldstændig forandret, og Forhandlingerne for Fogden ville da ikke have nogen Betydning.

Om Udsættelse under Forretningen handle § 484. Det er i denne Henseende fundet tilstrækkeligt at udtale, at Udsættelse i Reglen ikke kan gives, naar ikke Parterne ere enige herom. Det er altsaa ganske overladt til Fogdens Afgjørelse, hvorvidt der undtagelsesvis maatte kunne tilstaaes Udsættelse efter den ene Partis Begjæring, og han vil herved tage et væsentligt Hensyn til, om Begjæringen fremkommer fra Domshæveren eller fra Domsældte; thi om end Udskæft i Dverensstemmelse med den gjældende Ret fastholder, at Domshæveren ikke har Afgang til vilkaarlig at forlange Forretningen udsat, vil dog den Udsættelse, hvorefter han fremsætter Begjæring, selvfølgelig langt sjældnere frembyde Betænkelighed end en Afbrudelse af Forretningen efter Domsældtes ensidige Begjæring. Forskjellig fra en egentlig Afbrudelse af Forretningen er den i Paragrafens to sidste Stykker omhandlede midlertidige Standsning af Forhandlin-

gerne. Hvor en saadan anordnes eller tilstaaes, har Fogden paa Domshæverens Forlangende at træffe de fornødne Foranstaltninger til at opretholde den samme Tilstand, indtil Forretningen atter forfættes, hvorhos der paa behørig Maade skal gives Parterne Underretning om Tiden for Forretningens Fortsættelse. Snarest muligt efter Forhandlingernes Slutning affigges Fogden Kjendelse; dennes Fuldbrydelse kan ikke hindres ved Anvendelse af Retsmidler (§ 485). Ioverrigt er det efter § 494 Reglen, at Retsmidler imod Fogdens Afgjørelser, hvad enten der er Spørgsmaal om Paaanke eller Befværing (hvorefter nærmere i det følgende), først kunne anvendes, naar hele Eksekutionsforretningen er sluttet. Ifølge § 495 er Fristen for Retsmidlernes, saavel Befværing som Paaanke, Anvendelse den for Paaanke af Domsjager foreskrevne, nemlig 4 Uger; de Hensyn, der have ført til for Domsjagers Vedkommende at foreslaa en kortere Befværingstid, gjøre sig nemlig ikke gjældende paa Høgeforretningernes Omraade. Efter Fristens Udløb kan Retsmidlers Anvendelse, i Uighed med hvad der i § 303 er foreskrevet om Paaanke af Domsjager, tillædes i Lovet af 1 Aar, naar Omstændighederne tale derfor; men det er søgt udtrykt i § 495, at der her vanskeligere end for Domsjagers Vedkommende bør gives Tilladelse til Retsmidlers Anvendelse efter Udløbet af den ordentlige Frist, idet det hedder, at saadan Tilladelse kun kan meddeles, naar ganske særegne Omstændigheder rejskerdiggjøre, at Parterne ikke i rette Tid have gjort Retsmidler gjældende. Tilladelsen meddeles af Landrettens Formand. Det er en Selvfølge, at naar en Dom ved en i Medfør af Reglen i § 303 iværksat Paaanke tilintetjøres eller forandres, eller naar den ophæves ved en i Medfør af § 335 affagt Kjendelse, hvorved ny Foretagelse af Sagen bevilges, kan ogsaa den i Medfør af Dommen stede Eksekution ophæves, om end den ovennævnte Paaankefrist af 4 Uger fra dens Foretagelse er udløbet, se § 495 1ste Stykke. Hvad angaar den nærmere Ordning af de Retsmidler, som efter Udskæft kunne anvendes imod selve Eksekutionsforretningen og de under

denne aflagte Skendelse, henvises til Bemærkningerne ved Kapitel V.

§ 487—491 gives en Række Bestemmelser om Udlægshaverens Retstillings, der i det væsentlige maa anses for stemmende med den bestaaende Ret. Dette gjælder saaledes i det Hele om de i § 491 optagne Regler angaaende Bestaaelsen af den Sikkerhedsret, Udlæget giver, jfr. herved Konkurslovens § 158. Ligeledes stemmer det med den gjældende Ret, at den, som har faaet Udlæg i fast Ejendom, uden at der tillige gives Udlæg i dens Frugter og Indtægter, ifølge § 487 ikke kan modsætte sig, at den forbliver i Skyldnerens Besiddelse indtil Tvangsauktionen, medmindre Skyldneren findes at odelægge eller forringe Ejendommen. Hvad angaar Besiddelsen af udlagt Eosore, indeholder Udstiftets § 488 nogle lidet indgribende Bepælsninger i den gjældende Ret, beregnede paa saavidt muligt at undgaa de Udførelser, der ere forbundne med Guds Bevaring ved en Krediemand. Udlagt Eosore kan herefter forblive i Skyldnerens Besiddelse ikke blot, naar Udlægshaveren giver sit Samtykke dertil, men ogsaa, naar Skyldneren stiller antagelig Sikkerhed for dets Tilfredstillende i usforringet Stand. I andet Hald er Udlægshaveren ordentligvis berettiget til at tage udlagt Eosore i sin Besiddelse, dog, hvis det Udlagtes Værdi betydeligt overstiger hans Fordring, kun imod Sikkerhedsstillelse. Det vil herefter jaagedit, som altid blive Tilfældet, at udlagt Eosore opbevarer enten af Skyldneren eller af Udlægshaveren. Bliver det udtagesfølsomt nødvendigt at give det udlagte Guds i Krediemands Forvaring, har Fogden at træffe de i saa Henseende fornødne Foranstaltninger paa Domsædtes Befølsning. Iovrigt er det ved disse Regler forudsat, at der ikke tilkommer nogen Krediemand en Ret over Tingen, i Kraft af hvilken han er berettiget enten til selv at besidde denne eller dog til at modsætte sig en Forandring i det hidtil bestaaende Besiddelsesforhold, saasom hvor en Eosoregjenstand forinden Udlæget var pantfaldt til en Anden end Udlægshaveren. I disse Tilfælde maa Udlægshaveren selvselgelig finde sig i, at Guds blot bliver, hvor det er. Har Krediemand det

Udlagte i sin Besiddelse, bliver det efter Omstændighederne ifølge Udlægshaverens Begjæring af Fogden at tilfendegive vedkommende Krediemand, at Skyldneren ikke er beføjet til at modsætte Tingen, naar Krediemands Ret til dens Besiddelse ophører (§ 490).

Ifølge Bestemmelsen i § 487 2det Stykke skal Udlæg i fast Ejendom — overensstemmende med hvad der anses for gjældende Ret — for at kunne gøres gjældende imod den, der ved Retshandler maatte erhverve Rettigheder over Ejendommen, thinglæses ved dennes Bærning. Hvad angaar Udlæg i Eosore, har det efter den gjældende Ret været Gjenstand for Tvivl, om Thinglæsning er nødvendig til Sikring af Udlægshaverens Ret. Dervedende Grunde turde dog tale for at besvare Spørgsmaalet kenægtende, idet det vistnok maatte erkjendes, at Bestemmelserne i Pl. 18 Januar 1788 og Jrd. 28 Juli 1841 om Thinglæsning af disse Retshandlinger samt af Underpant i Eosore ikke frembyder saa afgjorende Analogi, at det i Kraft af disse Lovbud kunde paalægges Udlægshaveren at iagttage en Formalitet, som tidligere utvilsomt ikke var nødvendig til Sikring af hans Ret, jfr. Nellesmann, Læren om Execution og Auktion S. 185 ff. Til at foreslaa en Forandring i, hvad der saaledes for anses for gjældende Ret, har Kommissionen ikke fundet tilstrækkelig Grund. Dels har man haft Betænkelighed ved at besvare den almindelige Retshandling med en ny Formalitet; dels er man gaaet ud fra, at den Fare for Krediemand, som kan opstaa af Thinglæsningens Uudlæsning, ikke har Meget at betyde. Herjaavdit man herimod maatte indvende, at det efter den saaledes forudsatte Ordning bliver muligt til Stade for den almindelige Kredit at omgaa Lovbudet om Thinglæsning af Underpant i Eosore derved, at Kreditor efter Afale med Skyldneren tager Udlæg i hans Eosore og derpaa i Stedet for at stride til Realisation benytter Udlæget som en vedvarende Sikkerhedsret, er det tilstrækkeligt at henvises til den fra Konkursloven overførte Bestemmelse i § 491 2det Stykke, som netop er beregnet paa at hindre den antydede Fremgangsmaade.

Medens Udslæst i Henhold til de ovenanførte Betragtninger har undladt at paalyde Thinglæstning af Udlæg i Løsdere, er det derimod, forsaavidt Gjensidigheden for Udlaget er et Gjældsbrev, ifølge § 489 1ste Stykke nødvendigt, at dette forlynes med en Paategning om Udlaget, for at det skal kunne gøres gjældende imod Trediemand, der senere i god Tro har faaet Gjældsbrevet overdraget til Ejendommen eller Pant, eller imod Skyldneren, der senere i god Tro har ydet Betaling paa Kapitalen til den, hos hvem Udlaget er stet, imod Kvittering paa eller Udlævering af Gjældsbrevet. Eigelom denne Bestemmelse maa anses for en Anvendelse af vor Lovgivnings almindelige Grundsatning om, hvad der udkræves til Sikring af Rettigheder i Gjældsbrev, saaledes stemmer det ogsaa med den gjældende Ret, at der ifølge Paragrafens Slutningsbestemmelse ved Udlæg i Fordringer af anden Beskaffenhed skal gives Skyldneren Underretning herom for at forhindre, at denne befries ved i god Tro at betale til den, hos hvem Udlaget er stet. Det Samme maa fremdeles gjælde overfor Skyldneren efter et Gjældsbrev for Rentebetalingens Bekommende.

§§ 492—493 omhandle Eksekutionsforretningens Gjenoptagelse. I § 492 opregnes — væsentlig i Overensstemmelse med den gjældende Ret — endel Tilfælde, i hvilke Forretningen kan gjenoptages efter Begjæring af Domsaveren eller den, hos hvem Udlaget er stet. Udenfor disse Tilfælde kan Eksekutionsforretningen ikke gjenoptages i Henhold til en Parts ensidige Begjæring, men kun med alle Bekommandes Samtykke, se § 493. Fremdeles hæder Udslæst som undtagelsesvis Regel, at Forretningens Gjenoptagelse efter Begjæring af Trediemand kun kan finde Sted, naar alle Bekommande samtykke deri. Herimod kan ikke indvendes, at det overfor Trediemand, som i Reglen ikke har Vejligbed til at komme tilstede under Eksekutionsforretningen, er ubilligt at nægte Forretningens Gjenoptagelse og saaledes afhjære ham fra at gøre sine Indsigelser imod Eksekutionen gjældende og en Vej, som naar ham aaben, hvis han giver Næde under Forretningen. For det Første maa det erindres, at Trediemand kan

fremtræde med sine Indsigelser *) paa det næste Trin i Forfølgningen, nemlig under Dvangsauktionen (jfr. § 542 2det Stykke), en Afgang, der i Reglen vil være ham ligesaa nyttig som en Ret for ham til at faae Eksekutionsforretningen gjenoptaget, idet der dog ordentligvis først ved Dvangsauktionen vil kunne paaføres Trediemand Skade af mere indgribende Betydning. Men dernæst skal endnu fremhæves, at Trediemands Afgang til at intervenere ved Høgedretten — være sig under Eksekutionen eller Dvangsauktionen — ikke er den eneste Vej, ad hvilken han kan gøre sine Indsigelser gjældende. Paa Grund af Høgedretsprocedurens ejendommelige Karakter maa Beskyttelsen for Trediemand endog væsentligt søges ad en anden Vej. Thi da Domsaveren dog ikke kan være pligtig at finde sig i, at Trediemand standser hans Forfølgning blot ved at erklære, at han har en Indsigelse imod Eksekutionen, vil Trediemand, selv om der gives ham Vejligbed til at møde under Forretningen, staa magtesløs overfor Domsaveren, naar han ikke strax kan fremkaste Bevis for Indsigelsens Rigtighed, en Forudsætning, der meget sjælden vil foreligge. Hovedbeskyttelsen for Trediemand maa derfor sættes i den Afgang, han har til uanset den stedsundne Eksekution at gøre sin Ret gjældende under en Domsag i første Instans. Doerfor den Fare for hans Retshjælp, som maatte kunne opstaa af Afhjorelsens Udbydelse til det Tidspunkt, da et saadant Søgemaal kan være ført til Ende, vil Trediemand efter Omstændighederne kunne sikre sig gjennem en Udattelsesforretning eller Anvendelse af de forelobige Retsmidler, Arrest og Forbud. Navnlig erindres, at Trediemand har Afgang til, forsaavidt han kan stille fornøden Sikkerhed, ved Forbud at hindre Udlægshaveren i at

*) Hermed hæves selvfølgelig paa dette Sted kun saadanne Indsigelser for De, som gaa ud paa, at Trediemands Ret overhovedet er til Hindre for Udlaget. Et Tilfælde derimod det, at Trediemand ikke protesterer imod Udlaget i det Øie, men kun paastaa det i overensstemmelse med Anvendelsen af hans Ret (som sekundært), maa Indsigelsen ubetinget være henført til Auktionen.

Stede til Tvangsauktion, forinden Spørgsmaalet er afgjort ved Domstolene, jfr. § 606 sidste Stykke.

Om §§ 494—495 er talt ovenfor.

Kapitel IV.

Om Tvangsauktion.

Forinden der gaas over til at omtale de enkelte Underafdelinger i dette Kapitel, vil det være hensigtsmæssigt at fremstille det Hovedprincip, der ligger til Grund for Udsættels Regler om Tvangsauktion, og de Hovedforandringer i de gjældende Regler, som Gjennemførelsen af dette Princip har ledet til at foreslaa.

Efter den gjældende Lovgivning er det Reglen, at hver enkelt Fordringshaver, som vil søge Fuldstgjørelse gennem Tvangsauktion, afholder Auktionen ubelukkende paa sine egne Begjær, saaledes at andre Udlægshavere og Pantshavere, der ere berettigede til Fuldstgjørelse af samme Ting, selv om deres Fordringer ere i Eksekutionsstand, hverken ere berettigede eller forpligtede til at deltage i Førfølgingen. Denne Ordning er i flere Henseender uheldig og maa vistnok siges hvoerken at fyldestgjøre den realiserende Udlægshavers eller de øvrige til Deltagelse i Kjøbesummen Berettigedes Interesser, hvilket navnlig viser sig ved Tvangsauktioner over faste Ejendomme.

Betragtes Sagen først fra de øvrige Berettigedes Standpunkt, da maa det vel indrømmes, at Tvangsauktionen faktisk ofte leder til Fuldstgjørelse ikke blot af Rekvirentens Fordring, men af alle de Retstrad, som ikke efter Auktionens Udsald tillintetgjøres, forsaavidt de paagjældende Fordringshavere ikke give deres Samtykke til, at deres Kapitaler forblive indestaende i Ejendommen; men fra et retsligt Synspunkt maa det betragtes som en Uifselbdighed, om Tvangsauktionen fører til, at andre Fordringshavere end Rekvirenten blive fyldestgjorte. For det Første kan Rekvirenten, som selv er Herre over sin Retførfølging, standse den, naar han vil; ja selv, efterat der

er givet Hammerslag, kan han, idetmindste med Rekvirentens Samtykke, blive enig med Kjøberen om, at det hele Salg skal gaa tilbage, uden at andre Pant- og Udlægshavere kunne gjøre nogen Indsigelse herimod. Ej heller kunne disse fordrø, at det ved Auktionens Vilkaarene skal paalægges Kjøberen at stille Sikkerhed for den Del af Kjøbesummen, som tilkommer dem*), og hvis han ikke belaler dem, saa at Retførfølging bliver nødvendig, maa Enhver af dem gennemgaa alle Retførfølgningens Trin — Dom eller Fortlig, Udlæg og Tvangsauktion —, og Ingen af dem kan bortfalge Ejendommen i Genhold til det Rekvirenten givne Udlæg. Imod denne Ordning frembyder der sig strax den Indvending, at Domførfølgningerne som en Folge af disse forskellige, af hinanden uafhængige Retførfølgninger løbe op til et langt større Udeløb, end hvis der kun blev afholdt een Auktion til alle Beklemmedes Fuldstgjørelse. Det er dernæst en Mulighed ser, at Ejendommen omtrent samtidig kan blive fæstet til Auktion af forskellige Udlægshavere, idet enhver Fordringshaver, som antager, at den af en Anden indledede Retførfølgning ikke vil føre til Fuldstgjørelse af hans Fordring, vil have Grund til at paasthynde sin egen Førfølging saa meget som muligt; men det er indlysende, at et saadant Forhold, hvorefter flere Udlægshavere samtidigt tilhye Auktioner over den samme Ejendom, maa forvirre de Eysthavende og afstraffe dem fra at byde, ligesom det ogsaa let kan fremkalde Processer imellem de Førfølgende indbyrdes. I det Hele bliver Retførførelsen under disse Omstændigheder af en uundvendig indviklet Karakter, og vort Retsliv frembyder vistnok ogsaa Eksempler paa, at der, naar flere Pantshavere paa een Gang ere stredne til Tvangsauktion, er opstaaet Retførførgsmaal, hvis rette Løsning har været meget vanskelig. Det Princip, at Tvangsauktionen alene sigter til at stæffe den realiserende Udlægshaver Fuldstgjørelse, er ogsaa i en an-

*) En anden Sag er, at de kunne nægte at give Kjøberen nogenformig Genstand, medmindre han ogsaa stiller dem Sikkerhed.